

Педагогіка
школи

УДК 37.013.43:
37.018.51

**Наталія
ЖУР**
Директор
Шепетівської
загальноосвітньої
школи І–ІІІ
ступенів № 6
Хмельницької
області

Директор школи, ліцею, гімназій № 3-4 • 2017

ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНО- ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ В НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНИЙ ПРОЦЕС ШКОЛИ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ ТА СОЦІАЛЬНОГО УСПІХУ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

У статті висвітлено проблему розвитку освіти в умовах глобалізації та інтеграції освітнього процесу, що потребує модернізації управління загальноосвітнім навчальним закладом. Система управління має забезпечувати якість надання освітніх послуг залежно від потреб людини, суспільства, ринку праці.

Ключові слова: глобалізація освіти, компетентність, компетентнісний підхід, модернізація освіти, освітня послуга, управління освітою.

Головне завдання сучасної школи – формувати здатність підростаючого покоління творчо мислити, користуватися набутими знаннями та вміннями, успішно засвоювати соціальний досвід. Сьогодні випускник школи повинен бути компетентним в усіх сферах діяльності, щоб вміти розв'язувати глобальні завдання, які ставить перед ним нове інформаційне суспільство XXI століття.

Актуальною проблемою розвитку освіти в умовах глобалізації та інтеграції освітнього процесу є модернізація управління загальноосвітнім навчальним за-

кладом. Система управління має забезпечувати якість надання освітніх послуг залежно від потреб людини, суспільства, ринку праці.

Шепетівська загальноосвітня школа І–ІІІ ступенів № 6 – школа життєзнавства та соціального успіху, в якій учень повноцінно живе, проектує своє майбутнє, свій шлях, ставить перед собою завдання щодо самовдосконалення, самовиховання, самоосвіти і враховує особисті можливості.

Ключовими поняттями, що визначають результативність

діяльності, є інноваційна особистість, її життєва компетентність, життєтворчість, конкурентоспроможний випускник закладу.

Місія школи – навчити дитину жити і співпрацювати, виховати людину, здатну створити своє життя.

Пріоритети школи:

- найдорожча цінність – людське життя;
- здоров'я слід берегти з дитинства;
- якісна освіта – запорука успіху;
- найскладніше мистецтво – мистецтво жити й творити особисте «Я»;
- найбільше багатство – вміння спілкуватися з людьми;
- найвища краса – краса людських взаємин.

Саме тому **управління розвитком школи** в умовах глобалізації та інтеграції **вбачаємо у розв'язанні таких завдань:**

- забезпечення здобуття школярами ключових компетентностей, необхідних для самостійного життя, виконання професійних та соціальних функцій;
- формування в учнів гнучкості, мобільності, конкурентоздатності, вміння інтегруватись у динамічне суспільство, презентувати себе на ринку праці;
- виховання в школярів уміння включатись в систему людських взаєможостосунків, самостійно, творчо мислити, правильно сприймати, виражено, адекватно та принципово оцінювати себе та стосунки між людьми;
- навчити учнів застосовувати знання як інструмент для розв'язання життєвих проблем, цілеспрямовано використовувати свій потенціал як для самореалізації у професійному й особистісному плані, так і в інтересах суспільства, держави; генерувати нові ідеї, приймати нестандартні рішення й нести за них відповідальність;
- навчити учнів здобувати та аналізувати інформацію, отриману з різних джерел, застосовувати її для індивідуального розвитку й самовдосконалення;
- формування в учнів бережливого ставлення до свого здоров'я і здоров'я інших як найвищої цінності;

- створення умов для активної соціальної дії, проєктної, дослідницької діяльності учнів школи;
- формування системи гуманізованих суб'єкт-суб'єктних взаємодій між учасниками навчально-виховного процесу;
- навчити учнів орієнтуватись у системі найрізноманітніших суперечностей і неоднозначних цінностей;
- розвиток уміння будувати стосунки з іншими людьми, природою, суспільством і разом з тим творити себе самого;
- формування здатності до вибору численних альтернатив, що пропонує сучасне життя.
- навчити визначати життєве кредо та життєвий стиль.

Складовими інноваційного освітнього простору школи, які формують творчу особистість, є її **змістові елементи:**

- самоосвітній простір (індивідуальні проєкти, робота в МАН, учнівські клуби за інтересами, науково-пошукові екскурсії);
- творчий простір (мережа мистецьких гуртків, масові свята, конкурси, виставки);
- трудовий простір (самообслуговування, трудові десанти, майстерні, технічні гуртки);
- соціальний простір (соціальний центр, волонтерство, соціальні проєкти);
- ігровий простір (ділові, сюжетно-рольові, моделюючі, історичні та спортивні ігри);
- життєвий простір (життєвий проєкт, життєва практика).

Навчальний процес у Шепетівській ЗОШ № 6 передбачає індивідуальний підхід до кожного вихованця, уроки, побудовані з використанням наочних матеріалів, експериментів, тоді як запровадження технології продуктивного навчання дало змогу навчати дітей на основі практичного життєвого досвіду. Навчання, перетворене на сферу самоствердження, допомагає учням правильно визначити лінії життєвих цінностей, набувати практичних навичок і вмінь.

Знання як самоціль поступаються місцем знанням як інструментові життя. І саме компетентнісний підхід у навчанні й вихованні дає можливість подолати розрив між навчанням і життям.

Використання інтегрованого підходу до організації інноваційного освітнього простору школи життєзнавства відкрило низку можливостей для різнобічного, нетрадиційного, практичного засвоєння здобутих знань учнями. Це позитивно впливає на формування життєвої компетентності дитини з перших днів навчання в школі. Інтегровані уроки роблять навчальний процес по-справжньому цікавим, адже їх проведення є необхідним для цілісного сприйняття світу та осмислення явищ навколишньої дійсності учнями.

Для функціонування інноваційного виховного простору школи розроблений і впроваджується виховний проект «*Нова генерація Шепетівщини*».

Однією зі сходинок формування свідомого громадянина України є учнівське самоврядування «Лідер», яке створило простір для організації різноманітної діяльності учнівської молоді та соціальної активності. Самоврядування дає вихованцям закладу можливість практично набутися життєвого досвіду за допомогою участі в соціальних проектах і програмах, активно залучати їх до навчально-виховного процесу.

Рівень сформованості життєвої компетентності є тим індикатором, який дає змогу визначити готовність учня-випускника школи до свідомого творення свого життя, яке передбачає наявність життєвої стратегії й життєвого шляху. З-поміж шляхів формування компетентного випускника можна виділити провідні й стра-

тегічні напрями, але педагогічний пошук – це основний шлях до реалізації та втілення цих напрямів.

Освітнянські тенденції прогнозують контури майбутнього суспільства, в якому сучасний випускник буде почуватися впевнено. Саме тому, великого значення надаємо управлінському акмеологічному підходу, що полягає у створенні умов для розвитку нового педагогічного мислення та забезпеченні конкурентоспроможності школи в сучасних умовах.

Визначаємо такі **напрями** діяльності *Школи життєзнавства та соціального успіху*.

Перший напрям – наявність атмосфери прагнення до самовдосконалення та успіху в середовищі педагогічного колективу. Забезпечено активне впровадження ІКТ в управлінську діяльність, створення інновацій освітнього середовища. З метою реалізації науково-методичної теми «Забезпечення якості освітніх послуг через впровадження ІКТ у навчально-виховний простір» у закладі впроваджуються сучасні інноваційні технології методичної діяльності, відбувається їхня інтеграція з уже наявними формами роботи (Школа молодого та малодосвідченого педагога «Супутник», Школа комп'ютерної грамотності, Школа педагогічного досвіду «Компетентнісний підхід до організації навчально-виховної діяльності в початкових класах», засідання творчих, динамічних груп, майстер-класи педагогів), використання сервісів соціальних медіа, інтернет. Нашою родзинкою є новостворений методичний блог-квест «Новітні форми методичної роботи» – це інноваційна модель дистанційної освіти, консалтингового надання методичних послуг, що відповідає соціальному запиту вчителів та замовленню сучасного суспільства. В такий спосіб, робота педагогічного колективу загалом і кожного педагога зокрема шляхом систематичного використання технології «блог-квест» урізноманітнила процес співпраці з учасниками НВП, зробила його сучасним і цікавим.

У результаті колектив закладу у 2015 р. посів третє місце в обласному конкурсі на

кращу модель школи ХХІ століття «Панорама творчості» у номінації «Школа життєтворчості» та третє місце в обласному конкурсі управлінських проектів «*Новітні форми методичної роботи*». Школа підготувала переможців обласного конкурсу «Учитель року» у номінаціях «Географія» (2014 р.), «Українська мова та література» (2015 р.), «Історія» (2016 р.). У 2015 р. ми посіли друге місце в обласному конкурсі «*Класний керівник року*».

Вважаємо, що найвищого професіоналізму досягають ті педагоги, в яких власні потреби й мотиви фахової діяльності, фахова мета збігаються із соціальним замовленням.

Другий напрям діяльності Школи життєзнавства та соціального успіху – реалізація Концепції національно-патріотичного виховання, мета якої полягає у формуванні в учнів життєвої стратегії, виробленні активної громадської позиції, вихованні громадянина-патріота.

У школі активно проходять традиційні загальношкільні заходи та нетрадиційні події, стимульовані запитамі сьогодення, адже «...не можна любити те, чого не знаєш». Тому гуртківці «Юні екскурсоводи» працюють над проектом «Шепетівка – моє рідне місто». Досліджено історію виникнення вулиць нашого міста. Оновлено та урочисто відкрито експозиції «Герої Небесної Сотні», «Наші випускники – воїни-афганці».

Учні початкової школи працюють над реалізацією КТС «Я пишаюсь тобою, солдате», збирають та узагальнюють матеріали про героїв АТО, презентували відео-звернення до воїнів АТО, розмістили їх в соціальних мережах.

Проводимо благодійні ярмарки «Ми – українці». Великого значення надаємо волонтерській діяльності. Творчо підходять вихованці до проведення Дня Соборності України, флешмобів, акцій.

Цього року запроваджено нову традицію – до Дня українського козацтва у школі відбулася посвята в козацата учнів 5 класу. Посвяту провів отаман козацької сотні.

Наталья Щур
Внедрение компетентно-ориентированного подхода в учебно-воспитательном процессе школы жизнетворчества и социального успеха в условиях интеграции образовательного процесса

В статье освещается проблема развития образования в условиях глобализации и интеграции образовательного процесса, предусматривающих модернизацию управления общеобразовательным учебным заведением. Система управления должна обеспечивать качество предоставления образовательных услуг в зависимости от потребностей человека, общества, рынка труда.

Ключевые слова: допрофильное образование, допрофессиональная подготовка, задатки, способности учеников, компетентность, личность, профильное образование.

Natalia Shchur
Implementation of the competently oriented approach in the teaching process of the schools of vital activity and social success in the integration of the educational process

The article deals with the problem of education in the context of globalization and integration of the educational process and how to modernize the management of secondary schools. The control system should provide quality educational services depending on the needs of man, society and the labor market

Keywords: globalization of education, competence, competence approach, modernization of education, educational service education management.

Третій напрям діяльності Школи життєзнавства та соціального успіху – стикування відкритості закладу, його реклама, формування позитивного іміджу. Саме тому великого значення надаємо створенню позитивного іміджу закладу за допомогою засобів масової інформації. Шкільна газета «Шкільна планета», міська газета «День за днем» та районна газета «Шепетівський вісник» розповідають про шкільні новини, популяризують малі та великі успіхи наших вихованців. Особливого значення для учнів, їхніх батьків та педагогів набула традиція презентації власних досягнень, створення ситуації успіху. Розміщення учнів на дошці пошани «Учнівська еліта», щорічний фестиваль нагородження кращих із кращих на святі «Через терни до зірок», листи-подяки батькам, корпоративний відпочинок – такі заохочення об'єднують усіх навколо мети школи, сприяють формуванню її корпоративної культури.

Четвертий напрям – забезпечення використання здоров'язбережувальних технологій.

Якісне проведення уроків фізкультури, ранкова зарядка, фізкультхвилинки на уроках, організована активність на перервах, позакласні заняття спортом, гаряче харчування, відпочинок – це ті шкільні чинники, які можуть запобігти захворюванню учнів. Метою нашого навчального закладу, що входить у міську мережу шкіл сприяння здоров'ю, є формування та розвиток стресостійкої творчої особистості, вільної від стереотипів, зорієнтованої на створення власної програми життя.

Отже, впровадження компетентно-зорієнтованого підходу в навчально-виховний процес у Школі життєтворчості та соціального успіху сприяє реалізації державного освітнього стандарту, визначає стан і результативність освітнього процесу. **А найголовніше – школа формує випускника**, який буде конкурентноздатним у складних соціальних та міжособистісних стосунках, умітиме планувати стратегію творчого пошуку та власного життя, орієнтуватись у системі цінностей та створювати імідж успішної людини.